

A vezető európai labdarúgó klubok számára ismét aggodalomra adhat okot az Európai Unió Bíróságának várható döntése

Kokott Főtanácsnok közelmúltban, a Football Association Premier League Ltd és társai kontra QC Leisure és társai ügyben benyújtott indítványa szerint a labdarúgó mérkőzések élő közvetítésére vonatkozó kizárólagos licencia szerződések (hasznosítási szerződések) jelenlegi rendszere ellentétes az EU joggal.

Talán sokan nem gondolnák, hogy az EU jog a labdarúgó iparág számára is kiemelt jelentőséggel bír. Számos régóta fennálló sportjogi szabály bizonyult jogellenesnek, vagy került alapvetően módosításra az Európai Unió Bírósága által. Példának okáért a híres Bosman ügyben (1995) a lejárt szerződésű labdarúgók esetében fizetendő átigazolási díjról mondta ki az Európai Unió Bírósága, hogy az ellentétes a munkavállalók szabad mozgásának jogával, ennek megfelelően megszüntetésre került. A jelen eset pedig a futball vonatkozású egyes szerzői jogokkal kapcsolatos általános gyakorlat megváltoztatását eredményezheti. Habár a főtanácsnoki vélemény nem köti az Európai Unió Bíróságát, azonban ezeket a véleményeket az ügyek körülbelül háromnegyed részében követik. Amennyiben a futballmérkőzések élő közvetítésére vonatkozó, abszolút területi védelmet biztosító (zárt) kizárólagos licencia szerződések jogellenessége megállapításra kerül az Európai Unió Bírósága által, az minden bizonnyal meghatározó hatással lesz a labdarúgó klubok bevételeinek egy jelentős részére.

A labdarúgó mérkőzések élő közvetítésére vonatkozó kizárólagos licencia szerződések

A Football Association Premier League Ltd. (FAPL) az első számú angol labdarúgó liga szervezete, amely a liga mérkőzéseivel kapcsolatos marketing tevékenységért felelős, ideértve a labdarúgó mérkőzések élő közvetítésére vonatkozó szerzői jogok hasznosítását.

Az FAPL jelenlegi gyakorlata szerint az engedélyesek részére kizárólagos jogot enged a mérkőzéseknek a műsorszórási területükön belül történő közvetítésére. A többi engedélyes kizárólagos jogának védelme érdekében az engedélyesek kötelesek a műholdas jelek kódolása által megakadályozni, hogy a közvetítéseiket a műsorszórási területükön kívül megtekintsék. Az előfizetők az ország-specifikus közvetítéseket egy dekódoló kártya használatával nézhetik meg. Továbbá a kizárólagosság „kívülről” történő biztosítása érdekében valamennyi kizárólagos szerződés korlátozza a dekódoló kártyák vonatkozásában az adott területen kívüli kereskedelmet.

A jelen ügyben viszont néhány társaság – a kizárólagosság megkerülésével – más EU tagállamból importált dekódoló kártyákat és azokat az Egyesült Királyságban működő műsorszolgáltatóknál kedvezőbb áron kínálta egyes sörözők részére, ezáltal haszoncsökkenést okozva az FAPL-nek.

A szolgáltatások szabadsága

A Főtanácsnok kifejtette, hogy – az élő műsorokhoz való hozzáférést biztosító dekódoló kártyák használatára vonatkozó – területi kizárólagos jogok biztosítása a belső piac elkülönült nemzeti piacokra való felosztását eredményezte, amely a szolgáltatások szabadságának (EUMSZ 56. Cikk) súlyos megsértését jelenti.

A Főtanácsnok szerint a külföldi dekódoló kártyák használata nem befolyásolja hátrányosan a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi hasznosítását, mivel megfelelő díj kerül kifizetésre azon kártyák ellenértékéért, amelyek a sugárzáshoz való jogok jogosultjának hozzájárulásával kerültek forgalomba más tagállamok területén és a külföldi dekódoló kártyák eladása által az FAPL már realizálta a szellemi tulajdon gazdasági értékét.

Az FAPL nem jogosult eltérő mértékű díjakat alkalmazni a külföldi dekódoló kártyák, valamint az Egyesült Királyságban való felhasználásra szánt kártyák tekintetében. Mi több, a belső piac logikájához hozzátartozik, hogy a tagállamok közötti árkülönbséget meg kell szüntetni a kereskedelem révén. Továbbá az eltérő díjak alkalmazása a nemzeti alapon történő megkülönböztetés tilalmába (EUMSZ 18. Cikk) ütközhet.

Következésképpen a Főtanácsnok álláspontja szerint az FAPL kizárólagos licencia szerződésekkel kapcsolatos gyakorlata voltaképpen a belső piac kiküszöböléséből kíván hasznot húzni. A fentieknek megfelelően a belső piac felosztása nem szükséges az élő futball közvetítésekre vonatkozó jogok lényeges tartalmának védelme érdekében és ezért az nem indokolja a szolgáltatások szabadságának korlátozását.

Versenyjog - kartell

A kizárólagos licencia szerződések azon szerződéses rendelkezéseit illetően, amelyek az engedélyesekkel (műsorszolgáltatókkal) szemben azt a követelményt támasztották, hogy megakadályozzák a dekódoló kártyáikkal az engedélyezett területükön kívül való kereskedést (ami ezáltal abszolút területi védelmet volt hivatva biztosítani) a Főtanácsnok úgy találta, hogy azok a párhuzamos kereskedelem kizárására irányuló megállapodásokkal azonos hatásúak. Így az ilyen szerződések az EUMSZ 101(1) bekezdésével

ellentétesek.

Hatás

Ha az Európai Unió Bírósága követi a jelen főtanácsnoki véleményt, az azzal a lényeges következménnyel járhat, hogy a műsorszolgáltatóknak teljes egészében fel kell majd hagyniuk a területi alapon felosztott licenc gyakorlatukkal. Sejthető, hogy a vonatkozó szerzői jogok hasznosítása jelentős bevételt eredményező nagy üzlet, amely most veszélybe kerülhet.

Ezért a jogosultaknak (úgy mint az FAPL) változtatniuk kell a szerzői jogaiknak a műsorszolgáltatók részére történő hasznosításának módján, amennyiben nem kívánják elveszíteni a kizárólagos hasznosítási engedélyek jelenlegi rendszeréből fakadó árszintkülönbségekből származó hasznukat.

Amennyiben a jogosultak nem képesek az EU jogával összeegyeztethető alternatív kereskedelmi modellt kialakítani, előfordulhat, hogy a jövőben nehezebb lesz a labdarúgó mérkőzések továbbításához való hozzáférés: a jogosultak vagy csupán az Európai Unió legkedvezőbb piacaira korlátozottan ajánlanak műsortovábbítási jogokat, vagy azonos – a legmagasabb – árakat alkalmazzák az EU valamennyi tagállamában. Mindenesetre a műsorszolgáltatók, az előfizetők és a futballrajongók érdekeit meg kell védeni az esetleges negatív következményektől.

Az indítvány teljes szövege itt olvasható:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=EN&Submit=rechercher&numaff=C-403/08>

bpv | JÁDI NÉMETH Ügyvédi Iroda |

H-1051 Budapest, Vörösmarty tér 4. |

Telefon: (+36) 1 429 4000 | Fax: (+36) 1 429 4001 |

budapest@bpv-jadi.com | www.bpv-jadi.com

bpv | LEGAL

Brussels – Bucharest – Budapest – Prague – Vienna –
Baden – Bratislava – Mödling
www.bpvlegal.com